

Elevtrivselsundersøgelse

Sønderborg Statsskole

02-09-2011

Søren Peter Iversen

Indhold

Elevtrivselsundersøgelse på Sønderborg Statsskole November 2010	2
Baggrund	2
Svarprocent	2
Elevtrivsel	2
Hvorfor vælger eleverne Sønderborg Statsskole?	3
Generelt om elevtrivsel på Sønderborg Statsskole	4
Forhold på Sønderborg Statsskole med betydning for elevtrivsel	14
Kvalitet i Undervisningsmiljø	18
Brug af Computer	19
Hvor går eleverne hen, når de går ud?	20
Konklusion	20
Specialanalyser	22
Årgang og Trivsel	22
Trivsel og kvindeandelen i klassen	23
Bilagstabeller	25

Elevtrivselsundersøgelse på Sønderborg Statsskole November 2010

Baggrund

Folketinget har i forlængelse af styringsanalysen, som blev gennemført af Undervisningsministeriet forud for de amtskommunale uddannelsesinstitutioners overgang til statsligt selveje, besluttet, at uddannelsesinstitutionerne skal udarbejde et årligt ressourceregnskab. Formålet med ressourceregnskabet er at give et godt overblik over den enkelte institutions ressourceallokering og de heraf opnåede resultater.

Ressourceregnskabet omfatter 20 indikatorer, hvoraf brugertilfredshed er meget central. Brugertilfredshed er en resultatindikator som knytter sig til den uddannelsespolitiske målsætning om at sikre uddannelser af høj kvalitet. Indikatorens formål er i "Manualen for institutionernes udarbejdelse af ressourceregnskab" forklaret således: Brugertilfredshed er en central indikator for den kvalitet, den enkelte institution møder brugerne med. Den er en grundlæggende forudsætning for et godt læringsmiljø og for fastholdelse af brugerne i uddannelsen.

Tilfredshedsmålingers overvejende subjektive karakter betyder, at de ikke kan stå alene som resultatindikator. Tilfredshed bør vurderes i samspil med andre indikatorer for at kunne udgøre et kvalitetsmæssigt tilstrækkeligt grundlag for institutionens beslutninger vedrørende fremtidige indsatsområder og deraf følgende ressourceallokering.

Begrebet 'Brugertilfredshed' bruges almindeligvis i forbindelse med rene kundeforhold. Uddannelse er imidlertid meget mere end et almindeligt kundeforhold. Samspillet mellem skole og elever skaber rammerne for dannelse og læring. På den baggrund har vi kaldt målingens hovedindikator for 'Elevtrivsel'. Trivsel skaber grundlag for dannelse og læring.

Vi håber og tror, at denne rapport - udover at være et element i Ressourceregnskabet – også kan danne grundlag for en konstruktiv dialog om læringsmiljø og trivsel på Sønderborg Statsskole.

Svarprocent

I alt 691 af 863 elever har via LECTIO svaret på spørgeskemaet. Det svarer til en besvarelsesprocent på 80,1. Svarprocenten på Sønderborg Statsskole er dermed på et meget højt niveau. Den høje svarprocent betyder at resultaterne i rapporten er et godt fundament for det videre arbejde med elevtrivsel på Sønderborg Statsskole.

Elevtrivsel

Elevtrivsel er i det følgende beregnet som et gennemsnit af følgende spørgsmål:

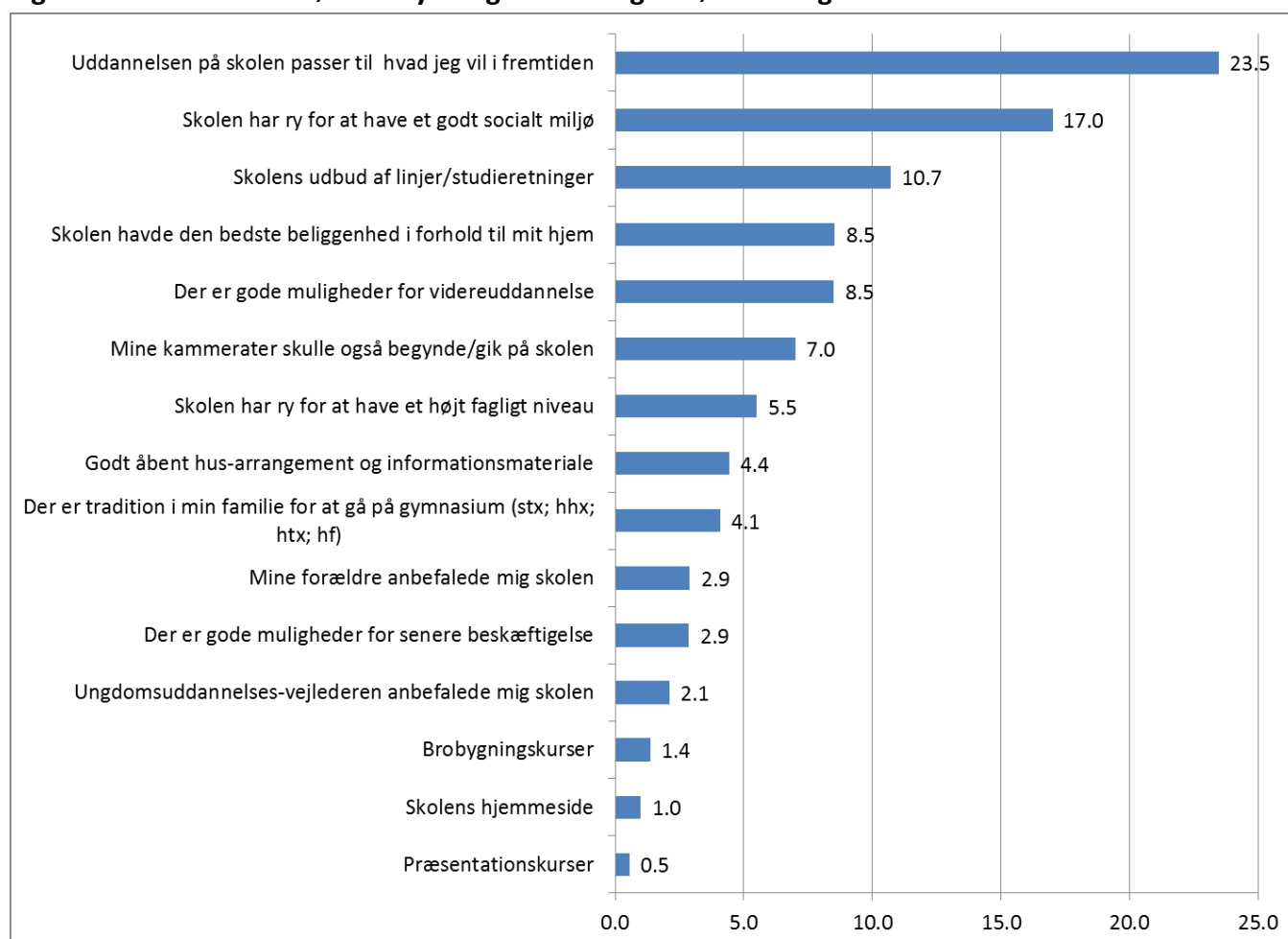
- "Hvilken karakter vil du give skolen som helhed?"
- "I hvilken grad lever uddannelsen op til dine forventninger?"
- "I hvilken grad kan du anbefale Sønderborg Statsskole skolen til andre?"

Indikatoren på elevtrivsel vil i det følgende blive præsenteret som et indeks beregnet på en skala fra 0 til 100, hvor 100 er bedst.

Hvorfor vælger eleverne Sønderborg Statsskole?

Hvorfor vælger eleverne at gå på Sønderborg Statsskole? Det spørgsmål blev stillet til alle elever på første årgang. Som det fremgår af figur 1 er de mest fremtrædende årsager faglige - eller instrumentelle om man vil og sociale. Uddannelsen indgår tydeligvis som et led i et karrierevalg. Desuden har Sønderborg Statsskole et stærkt omdømme i forhold til det gode sociale miljø. Skolens mere formelle markedsføringsindsats, som givet er ret beskeden, ser ikke ud til at have den store betydning i elevernes bevidsthed.

Figur 1: Hvad har haft størst betydning for dit valg af Sønderborg Statsskole?

Generelt om elevtrivsel på Sønderborg Statsskole

Tabel 1: Elevtrivsel på udvalgte danske gymnasier. STX.

Skole	STX
Esbjerg Gymnasium og HF Kursus	85
Egå Gymnasium	82
Borupgaard Gymnasium	81
Dronninglund Gymnasium	81
Espergærde Gymnasium og HF	81
Ordrup Gymnasium	81
Rosborg Gymnasium & HF	81
Roskilde Katedralskole	81
Rysensteen Gymnasium	81
Tørring Gymnasium	81
Aalborg Studenterkursus	81
Herning Gymnasium	79
Odder Gymnasium	79
Odense Katedralskole	79
Paderup gymnasium	79
Roskilde Gymnasium	79
Rødkilde Gymnasium	79
Sankt Annæ Gymnasium	79
Tønder Gymnasium	79
Sønderborg Statsskole	79
Allerød Gymnasium	78
Birkerød Gymnasium - HF - IB & Kostskole	78
Faaborg Gymnasium	78
Gl. Hellerup Gymnasium	78
Grindsted Gymnasium og HF-Kursus	78
Morsø Gymnasium	78
Vestfyns Gymnasium	78
Aarhus Katedralskole	78
Bornholms Gymnasium	77
Christianshavns Gymnasium	77
Fredericia Gymnasium	77
Munkensdam Gymnasium	77
Vesthimmerlands Gymnasium og HF	77
Århus Statsgymnasium	77
Frederiksberg Gymnasium	76
Himmelev Gymnasium	76
Horsens Gymnasium	76
Horsens Statsskole - Gymnasium og HF-Kursus	76
Høng Gymnasium og HF	76
Nordsjællands Grundskole og Gymnasium samt HF	76
Odsherreds Gymnasium	76

Skole	STX
Thisted Gymnasium og HF-Kursus	76
Aalborg Katedralskole	76
Falkonergårdens Gymnasium og HF-Kursus	75
Oure Idrætsgymnasium	75
Ribe Katedralskole	75
Ringkjøbing Gymnasium	75
Skanderborg Gymnasium	75
Solrød Gymnasium	75
Stenhus Gymnasium og HF	75
Gribskov Gymnasium	74
Kalundborg Gymnasium og HF	74
Kolding Gymnasium HF-Kursus og IB School	74
Rødovre Gymnasium	74
Skive Gymnasium og HF	74
Aalborghus Gymnasium	74
Egedal Gymnasium & HF	73
Fjerritslev Gymnasium	73
Frederikssund Gymnasium	73
Køge Gymnasium	73
Mariagerfjord Gymnasium	73
Marselisborg Gymnasium	73
Midtfyns Gymnasium	73
Slagelse Gymnasium	73
Tornbjerg Gymnasium	73
Varde Gymnasium og HF-kursus	73
Frederiksværk Gymnasium og HF	72
Ikast-Brande Gymnasium	72
Langkær Gymnasium og HF	72
Risskov Gymnasium	72
Næstved Gymnasium og HF	71

Kilde: Ennova (2010): Benchmarkingrapport for de Almene Gymnasier

Generelt ligger elevtrivselen på Sønderborg Statsskole på STX på indeks 79, hvilket er et meget højt niveau i sammenligning med andre danske gymnasier (Tabel 1). Den højeste score (85) finder vi på Esbjerg Gymnasium og HF Kursus. Resultatet synes umiddelbart at være meget tilfredsstillende, hvilket dog ikke udelukker, at man måske kunne interessere sig lidt for, hvad der ligger bag den høje elevtrivsel på Esbjerg Gymnasium og HF Kursus.

Elevtrivselen på HF ligger noget lavere med et indeks på 74 (tabel 2). Dette svarer meget godt til det billede man finder på andre skoler med både STX og HF. Tabel 2 viser elevtrivselen på udvalgte danske gymnasier og HF-skoler. Den højeste score (76) finder vi på Espergærde Gymnasium og HF. Sønderborg Statsskole ligger kun to procentpoint under med et indeks på 74.

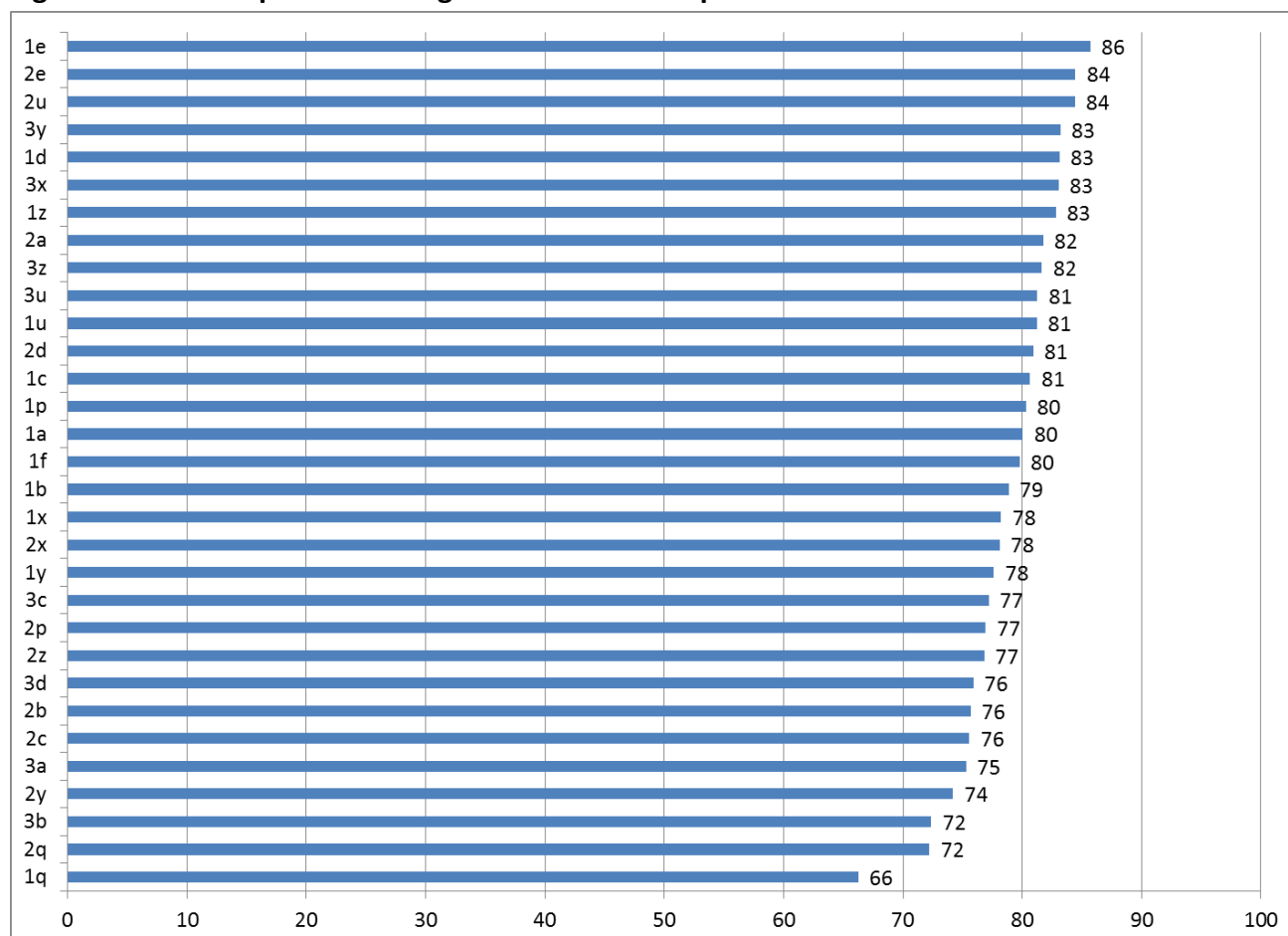
Tabel 2: Elevtrivsel på udvalgte danske gymnasier. HF.

Skole	HF
Espergærde Gymnasium og HF	76
Gentofte HF	76
Birkerød Gymnasium - HF - IB & Kostskole	75
Aalborghus Gymnasium	75
Esbjerg Gymnasium og HF Kursus	74
Grindsted Gymnasium og HF-Kursus	74
Sønderborg Statsskole	74
Høng Gymnasium og HF	73
Odense Katedralskole	73
Fredericia Gymnasium	72
Himmelev Gymnasium	72
Horsens Statsskole - Gymnasium og HF-Kursus	72
Thisted Gymnasium og HF-Kursus	72
Tønder Gymnasium	72
Stenhus Gymnasium og HF	71
Holstebro Gymnasium og HF	70
Varde Gymnasium og HF-kursus	70
Kalundborg Gymnasium og HF	69
Køge Gymnasium	69
Langkær Gymnasium og HF	69
Næstved Gymnasium og HF	69
Ribe Katedralskole	69
Vesthimmerlands Gymnasium og HF	69
Vestjysk Gymnasium Tarm	69
Middelfart Gymnasium	68
Nykøbing Katedralskole	68
Slagelse Gymnasium	68
Vejen Gymnasium og HF	68
Frederiksværk Gymnasium og HF	67
Ikast-Brande Gymnasium	67
Kolding Gymnasium HF-Kursus og IB School	67
Skive Gymnasium og HF	67
Vordingborg Gymnasium & HF	67
Bornholms Gymnasium	66
Egedal Gymnasium & HF	66
Falkonergårdens Gymnasium og HF-Kursus	66
Herlev Gymnasium og HF	66
Nordsjællands Grundskole og Gymnasium samt HF	66
Nyborg Gymnasium	66
Struer Statsgymnasium	66
Aalborg Katedralskole	66

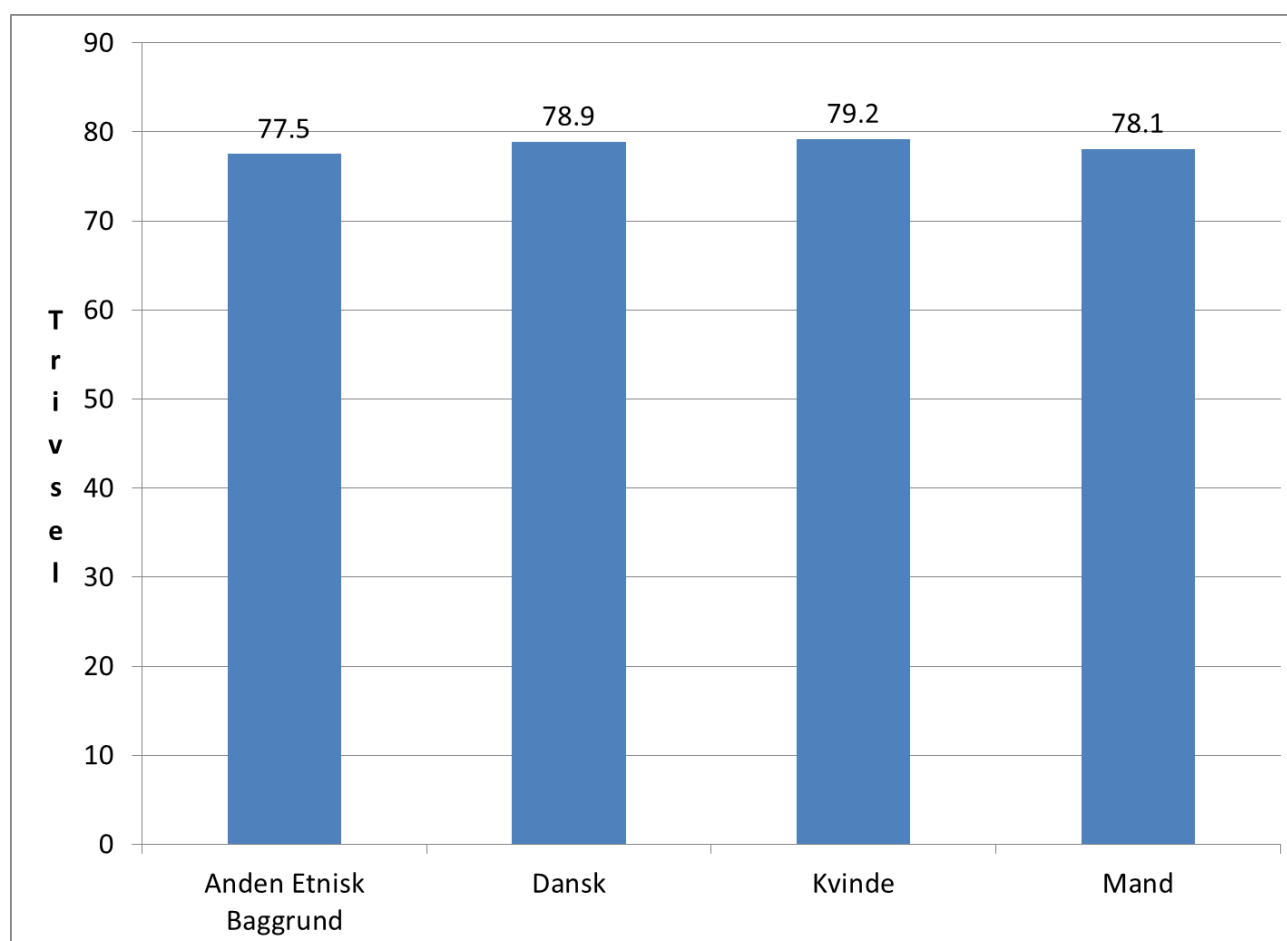
Kilde: Ennova (2010): Benchmarkingrapport for de Almene Gymnasier

Af figur 2 fremgår det tydeligt, at elevtrivsel varierer en del mellem skolens klasser. Topscoren er 1e med en trivselsscore på 86. I alt 20 elever fra 1e har valgt at besvare spørgeskemaet. Det laveste niveau for elevtrivsel findes i 1q, hvor 19 elever har besvaret spørgeskemaet. Niveaueet i denne klasse er på 68. Resultaterne peger på, at det kunne være relevant med en målrettet trivselsindsats i forhold til de enkelte klasser.

Figur 2: Elevtrivsel på Sønderborg Statsskole fordelt på klasser.

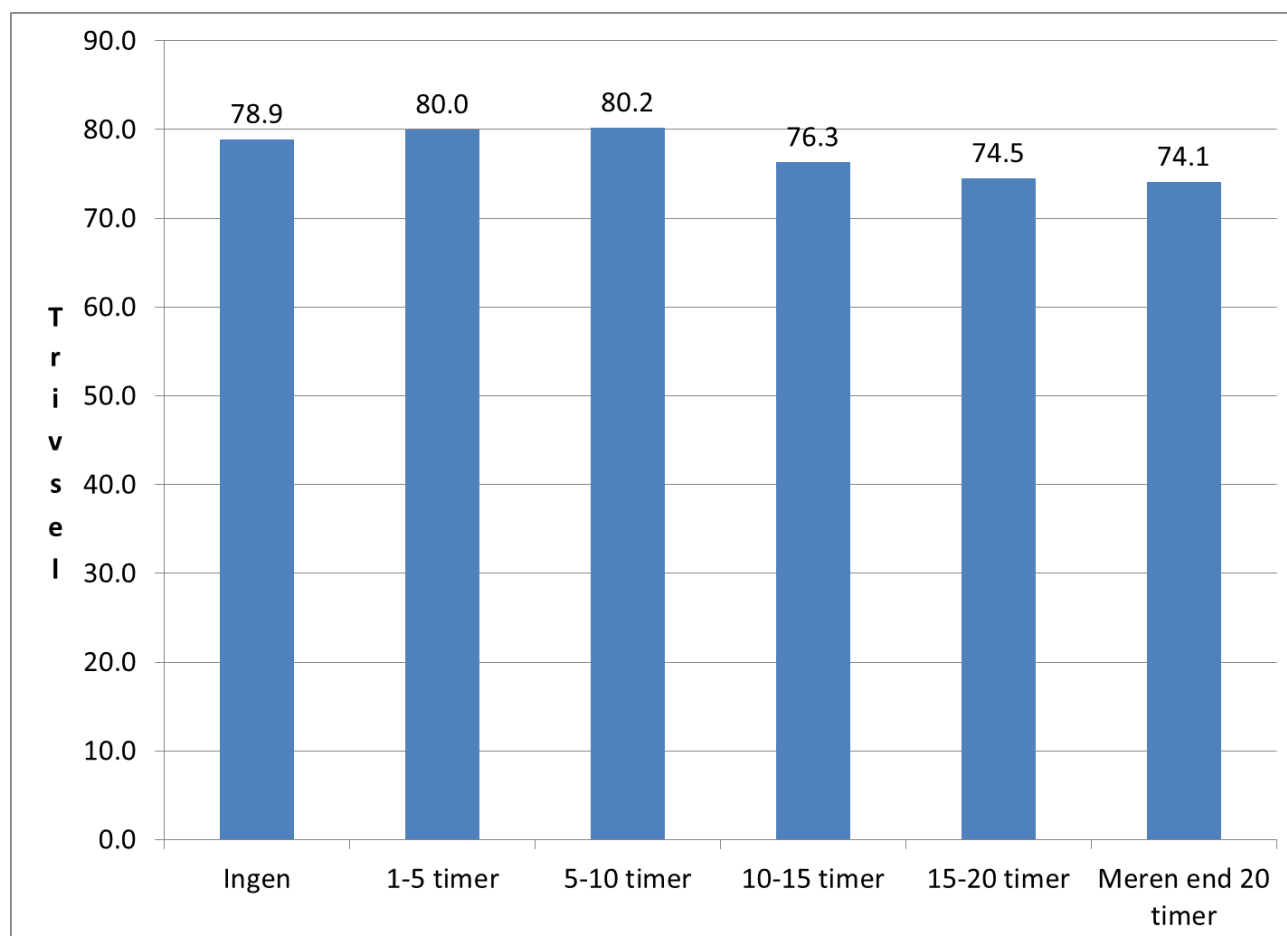
Figur 3: Elevtrivsel på Sønderborg Statsskole fordelt efter køn og etnisk baggrund.

Figur 3-5 går lidt nærmere ind på at undersøge, om der er en sammenhæng mellem trivsel og sociale baggrundsfaktorer. Det fremgår således af figur 3, at kvinder trives lidt bedre end mænd og at etnisk danske elever trives endda noget bedre end elever med en anden etnisk baggrund.

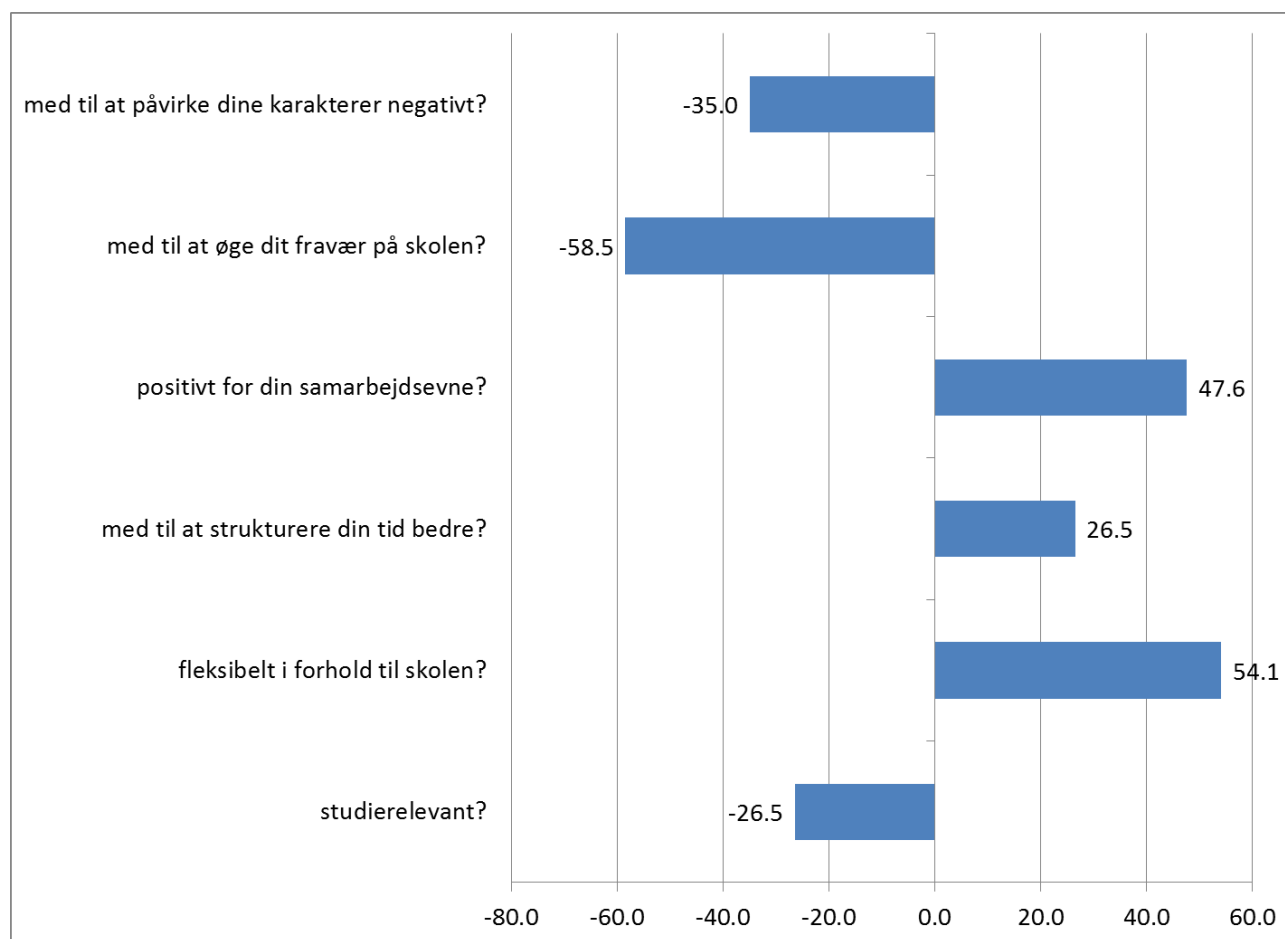
Figur 4 ser på trivsel og erhvervsarbejde. Der synes at være en tendens til, at et beskedent omfang af erhvervsarbejde kan stimulere elevernes trivsel, men når omfanget af erhvervsarbejde når et omfang på mere end 10 timer om ugen falder trivslen drastisk. Forestillingen om, at især unge med en anden etnisk baggrund ofte har erhvervsarbejde i stort omfang, synes ikke at finde støtte i de foreliggende data.

Figur 4: Elevtrivsel på Sønderborg Statsskole fordelt efter omfang af erhvervsarbejde.

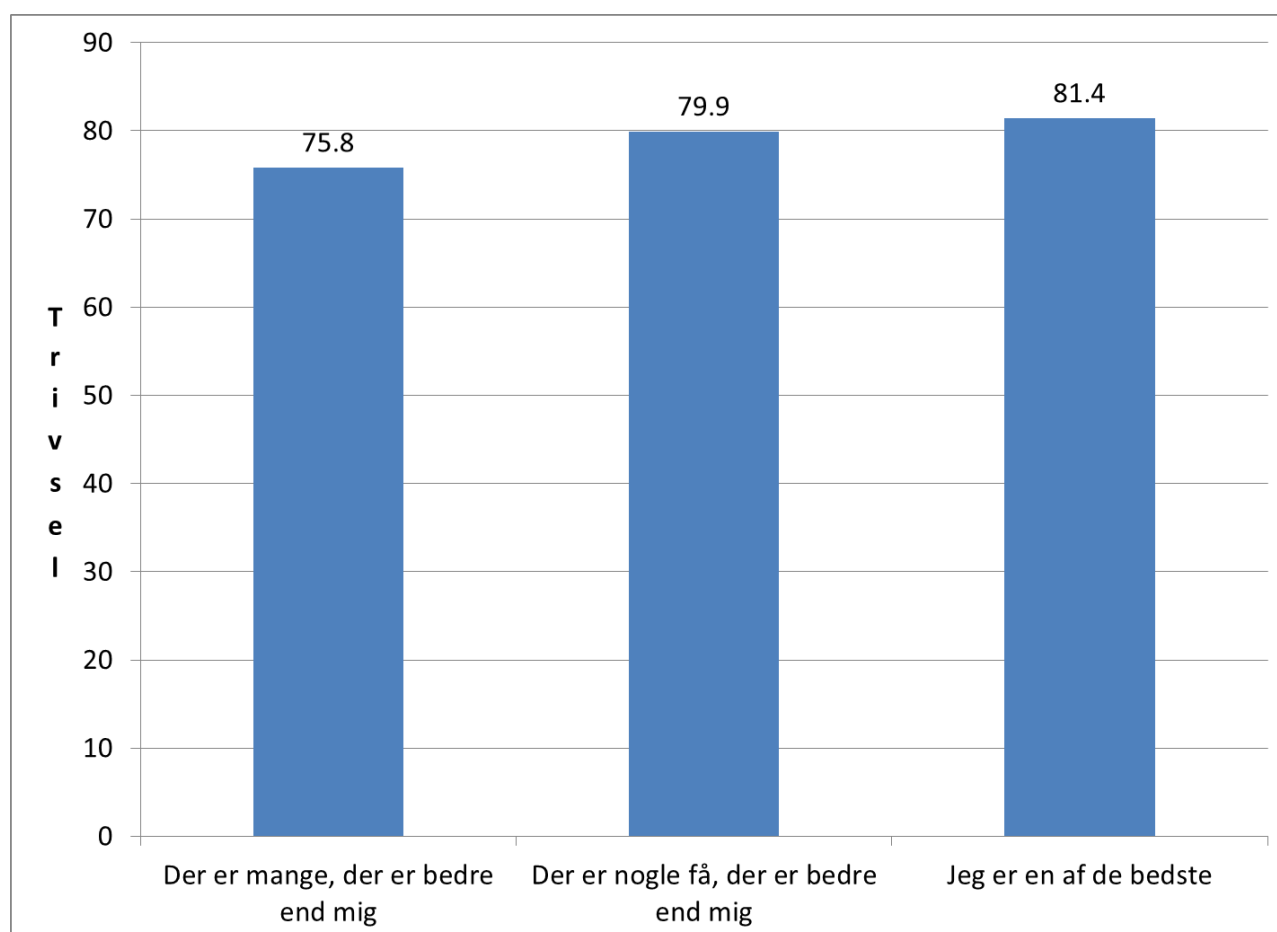
Figur 5 går lidt dybere ind i spørgsmålet om erhvervsarbejde og skolegang. Hovedparten af eleverne oplever ikke, at deres erhvervsarbejde er specielt studierelevant. Til gengæld er der mange, der angiver, at erhvervsarbejdet er fleksibelt i forhold til skolen og at det har en positiv effekt på deres samarbejdsevner. Et lidt mindre flertal svarer, at erhvervsarbejdet bidrager til, at de bliver bedre til at strukturere deres tid. De fleste elever mener ikke, at erhvervsarbejdet medvirker til at øge deres fravær eller påvirke deres resultater i negativ retning.

Figur 5: Erhvervsarbejdets betydning. Opinionsbalancer.

Anm.: Opinionsbalancerne er målt som Procentandel "I høj grad" + "I nogen grad" – "Slet ikke". Opinionsbalancerne er således et meget praktisk udtryk for i hvilken grad eleverne oplever, at erhvervsarbejdet påvirker deres uddannelse. Beregningen af opinionsbalancer ud fra den oprindelige svarfordeling er vist i Tabel A2 i bilaget.

Figur 6: Elevtrivsel på Sønderborg Statsskole fordelt efter faglig selvtillid.

Trivsel synes derimod – måske ikke overraskende – i høj grad at afhænge af elevernes faglige selvtillid (figur 6). Elever, der angiver at være en af de bedste i klassen, har betydeligt højere trivsel end elever der angiver, at der er mange, der er bedre end mig. Det spørgsmål man kunne diskutere her er, om en mere anerkendende tilgang til det pædagogiske arbejde kunne medvirke til at øge trivslen blandt eleverne på Sønderborg Statsskole?

Den følgende tabel, tabel 3, tyder på, at der i nogen grad er en sammenhæng mellem faglige udfordringer og trivsel. Eleverne blev spurgt om, hvordan de oplever sværhedsgraden i uddannelsen. 324 elever svarende til 47,1 procent svarer, at sværhedsgraden er passende. Lidt flere finder det svært, men angiver samtidig, at de klarer sig. 19 elever finder sværhedsgraden for let og 16 angiver, at det er for svært. Trivselsniveauet er noget lavere for begge ydergrupper; men dog lavest for de 16, som finder sværhedsgraden for høj. Trivselsniveauet kan med andre ord øges ved at afpasse de faglige udfordringer til elevernes ressourcer – helt i overensstemmelse med Vygotsky's og Antonovskij's bidrag til den pædagogiske tænkning og den positive psykologiske flowteori (Csikszentmihályi).

Tabel 3: Faglige udfordringer og trivsel

	Faglige udfordringer	Trivsel (Indeks)
For let	2.8% (19)	71.5
Passende	47.1% (324)	80.9
Svært, men jeg klarer mig	47.8% (329)	77.9
For svært	2.3% (16)	63.9
Total	100% (688)	78.8

Anm.: Tallene i parentes angiver det absolutte antal

Tabel 4: Lektielæsning og trivsel

	Lektielæsning	Trivsel (Indeks)
Ingen	0.6% (4)	56.5
1-5 timer	27.2% (187)	78.1
5-10 timer	43.8% (301)	79.1
10-15 timer	20.4% (140)	79.0
15-20 timer	6.1% (42)	80.3
20-25 timer	1.6% (11)	83.8
Mere end 25 timer	0.3% (2)	90.7
Total	100% (687)	78.8

Anm.: Tallene i parentes angiver det absolutte antal

De fleste elever på Sønderborg Statsskole, 301 elever svarende til 43,8 procent, læser lektier mellem 5 og 10 timer hver uge. Tabel 4 tyder helt klart på, at der er en positiv sammenhæng mellem lektielæsning og trivsel. Fire elever angiver, at de ikke læser lektier og deres trivsel ligger på et ret lavt niveau. To ildsjæle læser lektier i mere end 25 timer om ugen – deres trivselsniveau ligger på et meget højt niveau. Det kunne være fristende at konkludere, at jo bedre man trives, jo mere læser man lektier. Data tillader imidlertid ikke at konkludere så håndfast om årsagssammenhængen. Det kunne jo også være, at man trives, fordi man læser mange lektier. Lektielæsning er formodentlig et udtryk for god trivsel.

Det samme entydige billede finder vi imidlertid ikke, når vi kigger på opgaveaflevering. Eleverne er blevet spurgt, om de, indenfor den seneste måned, har undladt at aflevere obligatoriske opgaver. Resultaterne præsenteres i tabel 5 sammen med trivselsindeks for de forskellige grupper. Langt de fleste elever, i alt 470 svarende til 68,6 procent, svarer nej. Denne gruppe har samtidig den højeste trivsel. Yderligere 168 elever svarende til 24,5 procent svarer "ja, en enkelt gang". Denne gruppe har den laveste trivsel. 47 elever svarende til 6,9 procent har i flere tilfælde undladt at aflevere obligatoriske opgaver indenfor den seneste måned. Denne gruppes trivselsniveau er lidt højere end mellemgruppens.

Tabel 5: Opgaveaflevering og trivsel

	Manglende opgaveaflevering	Trivsel (Indeks)
Nej	68.6% (470)	80.4
Ja, en enkelt gang	24.5% (168)	74.8
Ja, flere gange	6.9% (47)	77.1
Total	100% (685)	78.8

Anm.: Tallene i parentes angiver det absolutte antal

Der synes - ikke overraskende – at være en nøje sammenhæng mellem trivsel og pjækkeri. Eleverne er blevet spurgt om, om de har pjækket fra undervisningen inden for den seneste måned. Tallene i tabel 6 tyder ikke på, at der generelt er det store problem med pjækkeri på Sønderborg Statskole. 375 elever svarende til 54,6 procent angiver, at de ikke har pjækket inden for den seneste måned. 260 elever svarende til 37,8 procent angiver, at de har pjækket nogle få timer inden for den seneste måned. De elever (17) der har et mere udtalt pjækkeri har samtidig en betydelig lavere trivsel. Et vist forbehold er dog på sin plads her. For det første er det ikke sikkert, at elever med et massivt pjækkemønster svarer ærligt på dette spørgsmål. For det andet er det måske i særlig grad netop dem, der har valgt ikke at deltage i undersøgelsen. Tallene skal sandsynligvis tolkes på den måde, at pjækkeri i et vist omfang er et udtryk for trivselsproblemer.

Tabel 6: Pjækkeri og trivsel

	Pjækkeri	Trivsel (Indeks)
Nej, slet ikke	54.6% (375)	80.3
Ja, nogle få timer	37.8% (260)	78.1
Ja, 1 - 3 dage	5.1% (35)	75.8
Ja, 4 dage eller mere	2.5% (17)	64.3
Total	100% (687)	78.8

Anm.: Tallene i parentes angiver det absolutte antal

Tabel 7: "Droppe ud" overvejelser og trivsel

	Droppe ud	Trivsel (Indeks)
Ja	13.8% (94)	69.8
Nej	86.2% (589)	80.3
Total	100% (683)	78.8

Anm.: Tallene i parentes angiver det absolutte antal

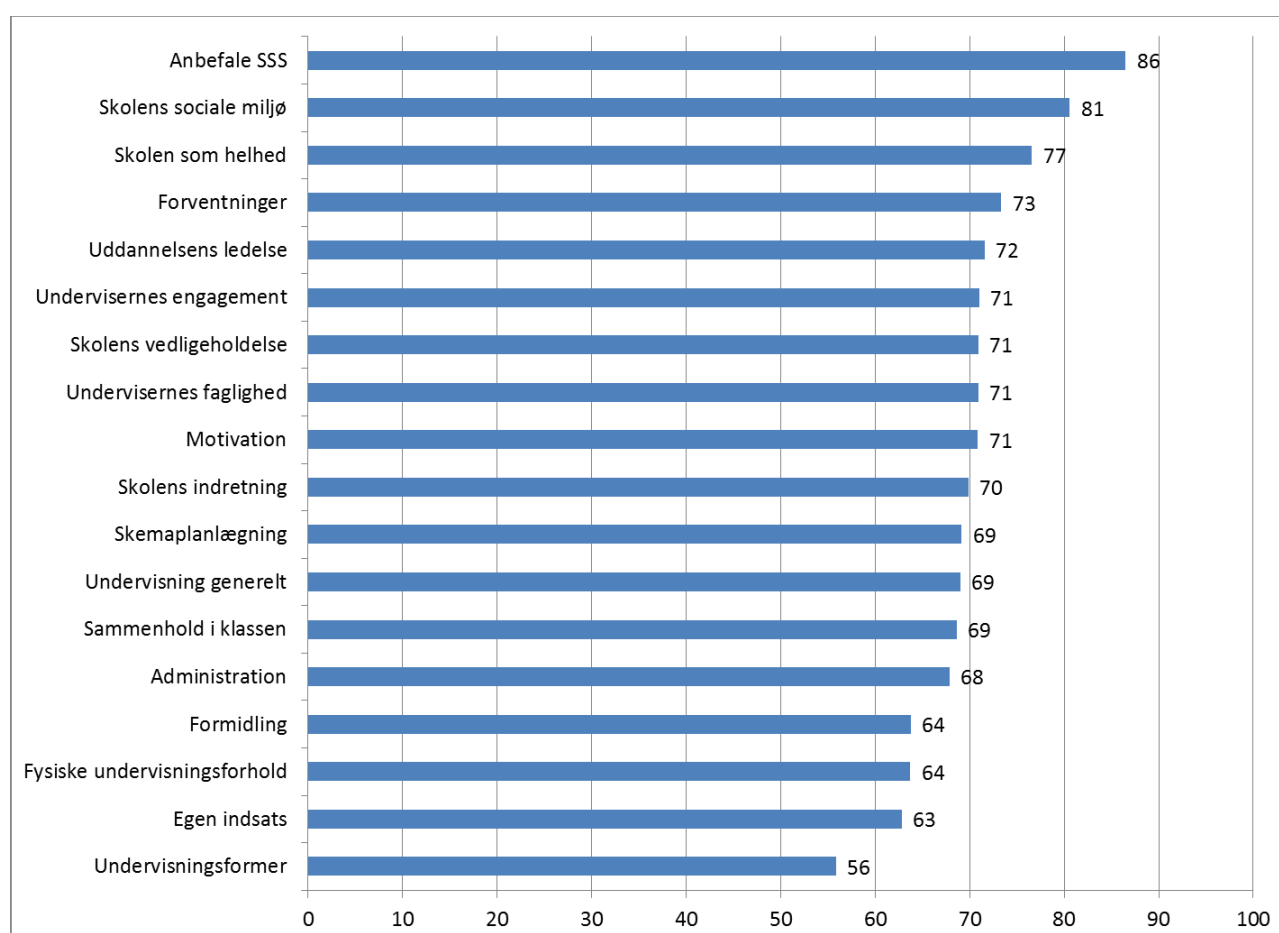
Eleverne er også blevet spurgt, om de indenfor dette skoleår seriøst har overvejet at droppe ud af skolen? 94 svarer "ja", hvilket svarer til 13,8 procent. Det fremgår tydeligt af tabel 5, at elever, der seriøst har overvejet at droppe ud af skolen, har et betydeligt lavere trivselsniveau end resten. En nærliggende tolkning er at "droppe ud"-overvejelser er et udtryk for trivselsproblemer. Denne

konklusion kan forekomme trivielt, men "droppe ud"-overvejelser kan principielt forekomme enten på grund af dårlig trivsel som sådan – eller på grund af, at man er blevet opmærksom på mere attraktive muligheder uden for Sønderborg Statsskole.

Forhold på Sønderborg Statsskole med betydning for elevtrivsel

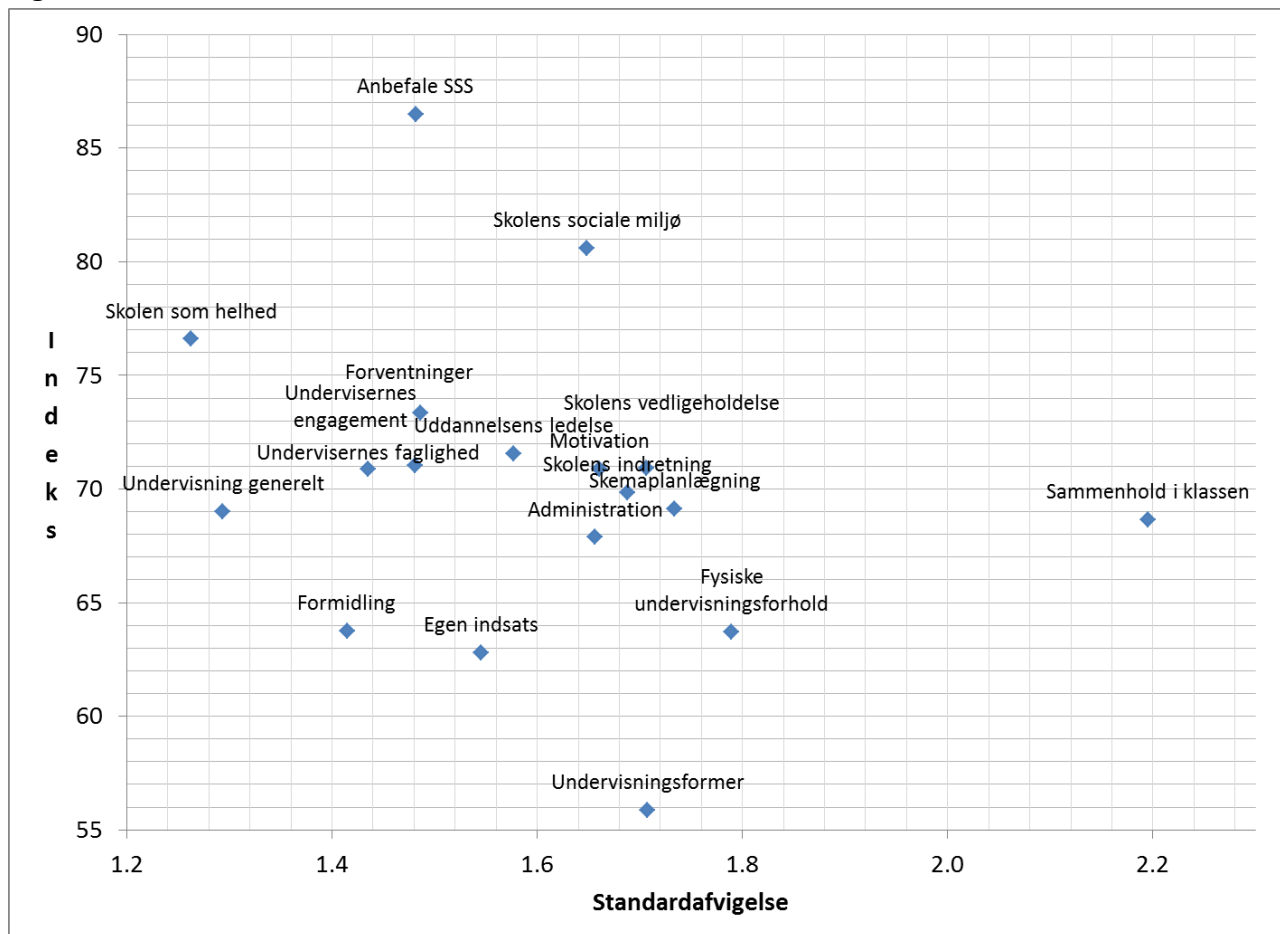
Det anvendte spørgeskema rummer i alt 18 spørgsmål, hvor eleverne bliver bedt om at vurdere forskellige forhold på skolen på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er bedst. Resultaterne af disse spørgsmål er også regnet om til indeks på en skala fra 1 til 100. Hovedresultaterne bliver præsenteret nedenfor i figur 7.

Figur 7: Forhold på Sønderborg Statsskole med betydning for elevtrivsel

Det fremgår ret klart, at eleverne generelt er ret loyale overfor deres skole. Anbefale SSS er således målt til indeks 86. Skolens sociale miljø er også blevet bedømt på et meget højt niveau. Mulige fokusområder for en målrettet trivsels-indsats er undervisningsformer, elevernes egen indsats, fysiske undervisningsforhold og lærernes /undervisernes evne til at formidle stoffet. Dette vil blive uddybet yderligere i det følgende.

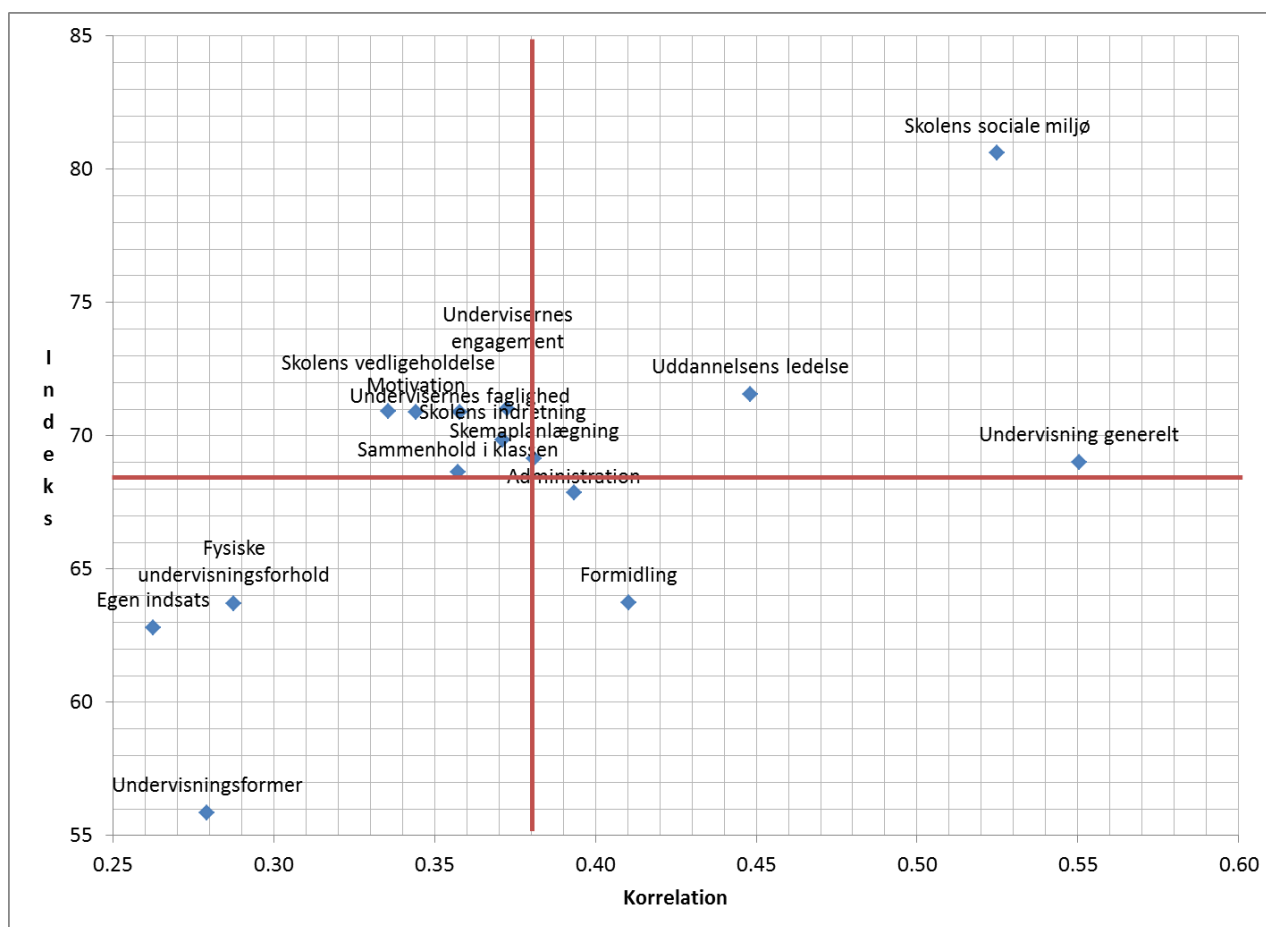
Figur 8: Konsensus om resultaterne

Figur 8 viser indeksværdien for elevernes bedømmelse af forskellige forhold omkring skolen - angivet på den lodrette akse. På den vandrette akse er standardafvigelsen for de enkelte elementer angivet. Dette er et mål for spredningen i bedømmelsen. Eleverne er således relativt enige i bedømmelsen af skolen som helhed, mens der er stor spredning i bedømmelsen af sammenholdet i klassen. Dette kunne være en indikation af, at der i nogle klasser er dannet et "ind/ud-gruppemønster" med en kerne af velintegrerede elever og en gruppe mere marginaliserede kammerater, som ikke på samme måde er en del af fællesskabet.

Figur 9 viser igen indeksværdien for elevernes bedømmelse af forskellige forhold omkring skolen angivet på den lodrette akse. På den vandrette akse er korrelationskoefficienten mellem de enkelte trivselementer og den overordnede elevtrivsel angivet. Korrelationskoefficienten siger noget om, hvorvidt der er en tendens til, at den overordnede elevtrivsel stiger, når det enkelte trivselement stiger. Korrelationskoefficienten er imidlertid ikke i sig selv et mål for effekten af en forbedring. Analysen i figur 9 er imidlertid blevet suppleret med andre mere sofistikerede statistiske analyser, som peger på følgende indsatsområder: Undervisningen generelt, skolens sociale miljø og uddannelsens ledelse. Da skolens sociale miljø imidlertid ligger på et meget højt niveau må interessen formentlig samles om undervisningen generelt og uddannelsens ledelse.

Figur 9: Effekten af mulige forbedringer?

Elevernes holdninger til forholdene på skolen er uddybet i tabel 8. I spørgeskemaet bliver eleverne bedt om at forholde sig til ikke mindre end 35 påstande om forholdene på Sønderborg Statskole. For hver påstand kunne eleven svare "meget enig", "enig", "uenig" eller "meget uenig". I tabel 8 er resultaterne angivet som opinionsbalancer. Jo højere opinionsbalance jo flere elever har erklæret sig meget enig eller enig i påstanden. Blicher opinionsbalancen negativ er der flere, der har svaret "meget uenig" eller "uenig". I tabel 6 er resultaterne organiseret efter opinionsbalancer fra mindste til største.

Af tabel 8 fremgår det, at alle opinionsbalancer er positive. Det vil sige at for alle påstande gælder der at flertallet af elever erklærer sig enig. Mindst enighed er der vedrørende vigtigheden af at kunne chatte, maile mm med venner i skoletiden. Størst enighed er der i påstanden om, at aftaler med lærerne overholdes.

Tabel 8: Graden af enighed i en række påstande vedrørende forholdene på Sønderborg Statsskole.

Påstand	Opinionsbalance
Det er vigtigt for mig at kunne chatte, maile m.m. med mine venner, når jeg er i skole	3.7
Skolens it-udstyr fungerer godt	14.9
Der er arbejdsro i undervisningen	24.2
Der er hurtig hjælp ved problemer med skolens it-udstyr	35.0
Lærerne giver ofte tilbagemeldinger på mine præstationer og min arbejdsindsats?	35.1
Skolen er konsekvent overfor useriøse elever/studerende	35.8
Vi har indflydelse på undervisningen	43.9
Lærerne motiverer mig	44.8
Lærerne er gode til at afgøre, hvornår vi skal bruge computere og internettet i undervisningen	47.5
Lærerne/underviserne er gode til at bruge computere og teknologi i undervisningen	53.9
Jeg lærer noget nyt hver dag på min uddannelse	58.4
Jeg oplever sammenhæng mellem fagene i min uddannelse	61.3
Stemningen i min klasse er præget af tolerance og respekt for hinanden	63.0
Undervisningen forbereder mig til at læse videre	65.9
Brug af computere og internettet i undervisningen forbedrer mig fagligt	67.0
Jeg har god kontakt med elever fra andre klasser/hold	68.7
Jeg kan selv finde de informationer om uddannelsen, jeg har brug for	70.3
Jeg får god information om aflysninger og ændringer af undervisningen	71.1
Ledelsen på uddannelsen tager forslag fra eleverne seriøst	72.5
Jeg er med til at skabe arbejdsro.	73.7
Lærerne giver plads til humor i undervisningen	75.0
Jeg har adgang til det nødvendige it-udstyr, når jeg har brug for det	75.2
Jeg afleverer mine opgaver til tiden.	75.5
Lærerne anvender opdateret viden og materialer?	81.0
Lærerne/underviserne kommer til tiden	81.6
Jeg føler mig tryk i min klasse	83.9
Jeg kan få hjælp og støtte fra mine klassekammerater	84.8
Skolen gjorde meget for at vi skulle føle os godt tilpas, da vi startede på uddannelsen	85.0
Jeg kommer til tiden	88.0
Skolen er et rart sted at være	91.3
Lærerne overholder aftaler	92.4
Jeg har relevant undervisningsmateriale fx bøger og notater med til timerne	93.6
Jeg har god kontakt med elever fra andre klasser/hold	94.2
Lærerne er godt forberedte	96.2
Jeg overholder aftaler med lærerne/underviserne.	96.5

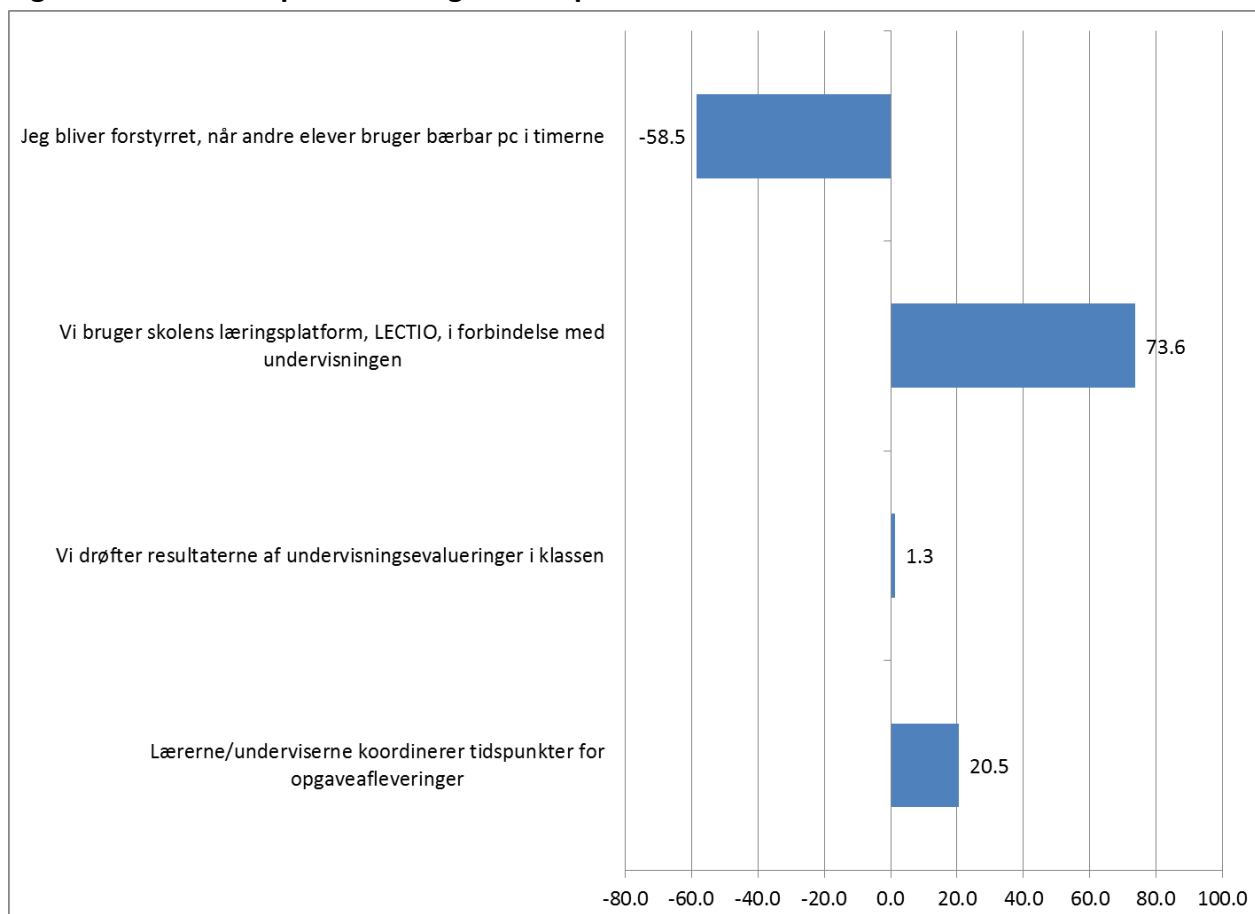
Anm.: Opinionsbalancerne er målt som Procentandel "Meget Enig" + "Enig" – "Uenig" – "Meget Uenig". Opinionsbalancerne er således et meget bekvemt udtryk for graden af enighed. Beregningen af opinionsbalancer ud fra den oprindelige svarfordeling er vist i Tabel A1 i bilaget.

Kvalitet i Undervisningsmiljø

Figur 10 viser en række andre aspekter af elevtrivslen på Sønderborg Statsskole, herunder hvor ofte eleverne oplever forskellige kvalitative aspekter af det generelle undervisningsmiljø.

Det fremgår af figur 10, at de fleste elever ikke oplever at blive forstyrret af andre elevers brug af bærbar PC i timerne. Til gengæld er der rigtig mange, der ofte bruger læringsplatformen LECTIO i forbindelse med undervisningen. I forbindelse med dialog om resultater af undervisningsevaluering er situationen den, at halvdelen af eleverne oplever at evalueringsresultater bliver gjort til genstand for en fælles drøftelse. Den anden halvdel oplever det meget sjældent eller aldrig. Lærernes koordinering af tidspunkter for aflevering af opgaver lader muligvis også en del tilbage at ønske for eleverne. Opinionsbalancen på 20,5 tyder på, at der også er en del, der kun oplever dette ret sjældent eller aldrig.

Figur 10: Hvor ofte oplever du følgende? Opinionsbalancer.

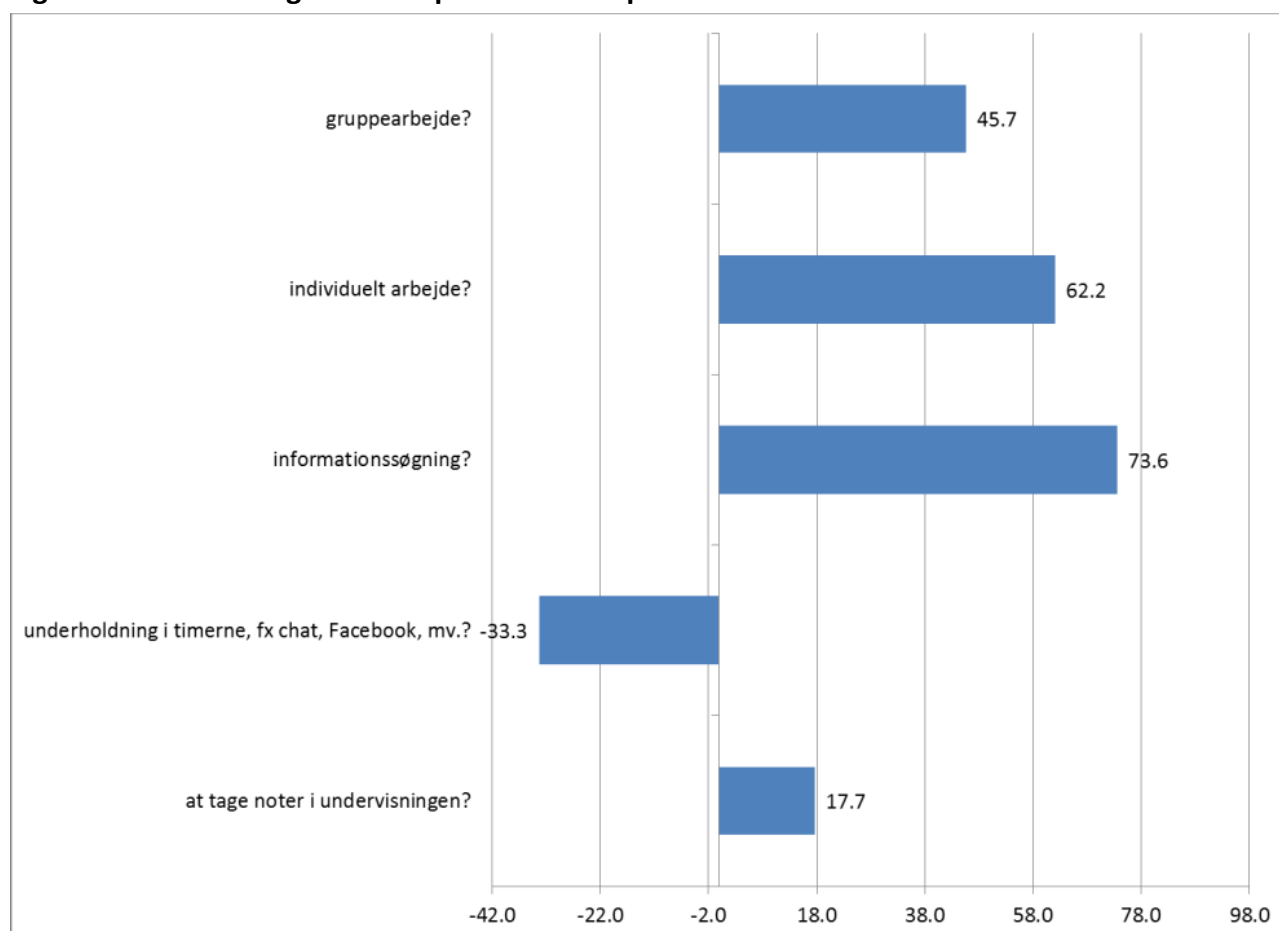

Anm.: Opinionsbalancerne er målt som Procentandel "Altid" + "Meget Ofte" - "Sjældent" - "Aldrig". Opinionsbalancerne er således et meget bekvemt udtryk for hvor ofte eleverne oplever disse udtryk for kvaliteten af deres undervisningsmiljø. Beregningen af opinionsbalancer ud fra den oprindelige svarfordeling er vist i Tabel A3 i bilaget.

Brug af Computer

Gymnasieelevers brug af computere til underholdning og adspredelse har på det seneste været drøftet en del i medierne. Resultaterne fra elevtrivselsundersøgelsen på Sønderborg Statskole tyder ikke umiddelbart på, at dette er det store problem – når man spørger eleverne. Computeren bruges, som det ses af figur 11, ofte til informationssøgning, individuelt arbejde, gruppearbejde og i mindre grad også produktion af undervisningsnoter. Brug af computer til underholdning i timerne synes derimod meget mindre udbredt.

Figur 11: Hvor tit bruger du computeren til... Opinionsbalancer.

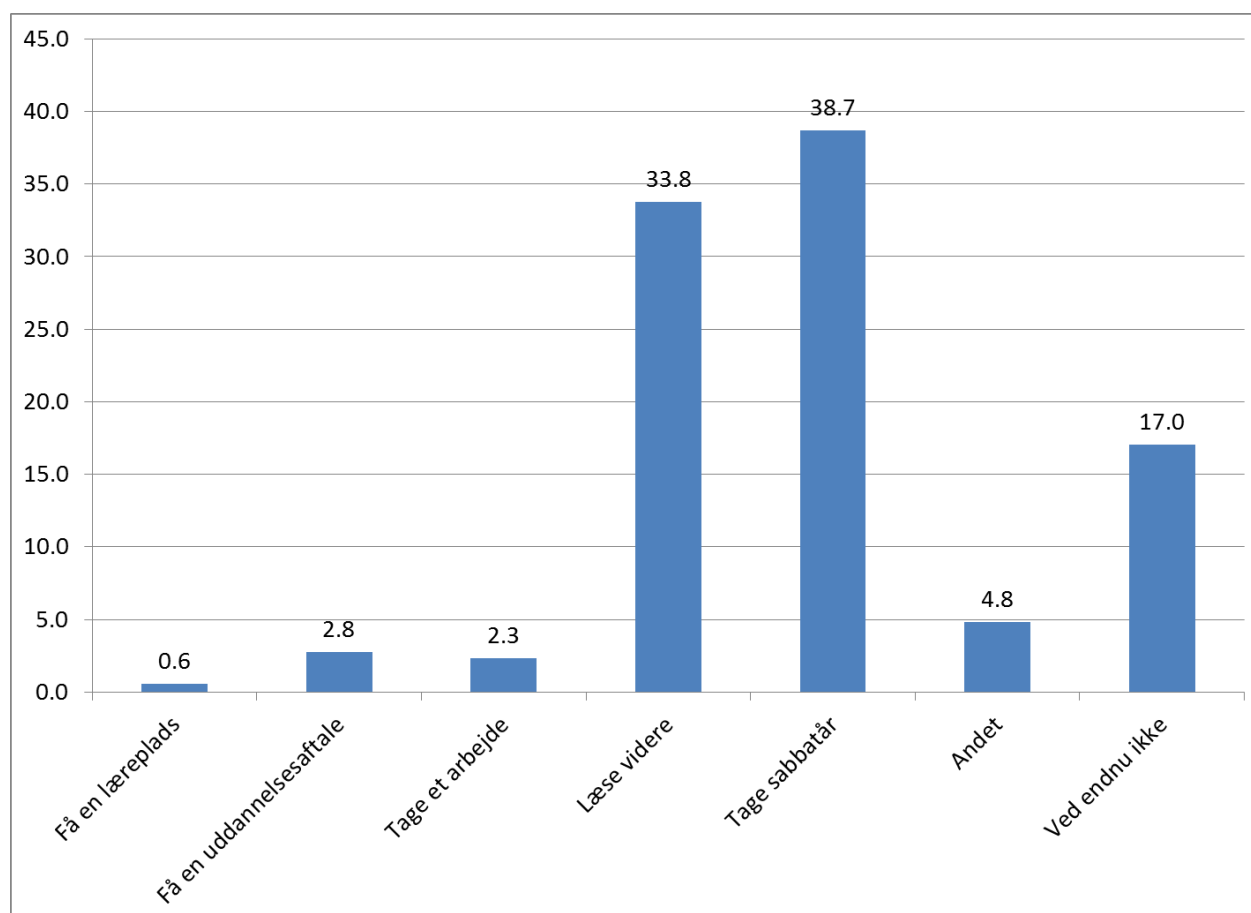

Anm.: Opinionsbalancerne er målt som Procentandel "Altid" + "Meget Ofte" – "Sjældent" – "Aldrig". Opinionsbalancerne er således et meget bekvemt udtryk for hvor ofte eleverne bruger deres computer i forbindelse med forskellige aktiviteter. Beregningen af opinionsbalancer ud fra den oprindelige svarfordeling er vist i Tabel A4 i bilaget.

Hvor går eleverne hen, når de går ud?

Eleverne blev afslutningsvis spurgt om, hvilke planer de har efter afslutningen af det nuværende uddannelsesforløb på Sønderborg Statsskole. Resultaterne er sammenfattet i figur 12, som viser at 38,7 procent planlægger et sabbatår, 33,8 procent vil læse videre og 17 procent har endnu ikke besluttet sig. Et mindre antal planlægger at få en lærerplads, uddannelsesaftale eller arbejde.

Figur 12: Fremtidsplaner. Procent

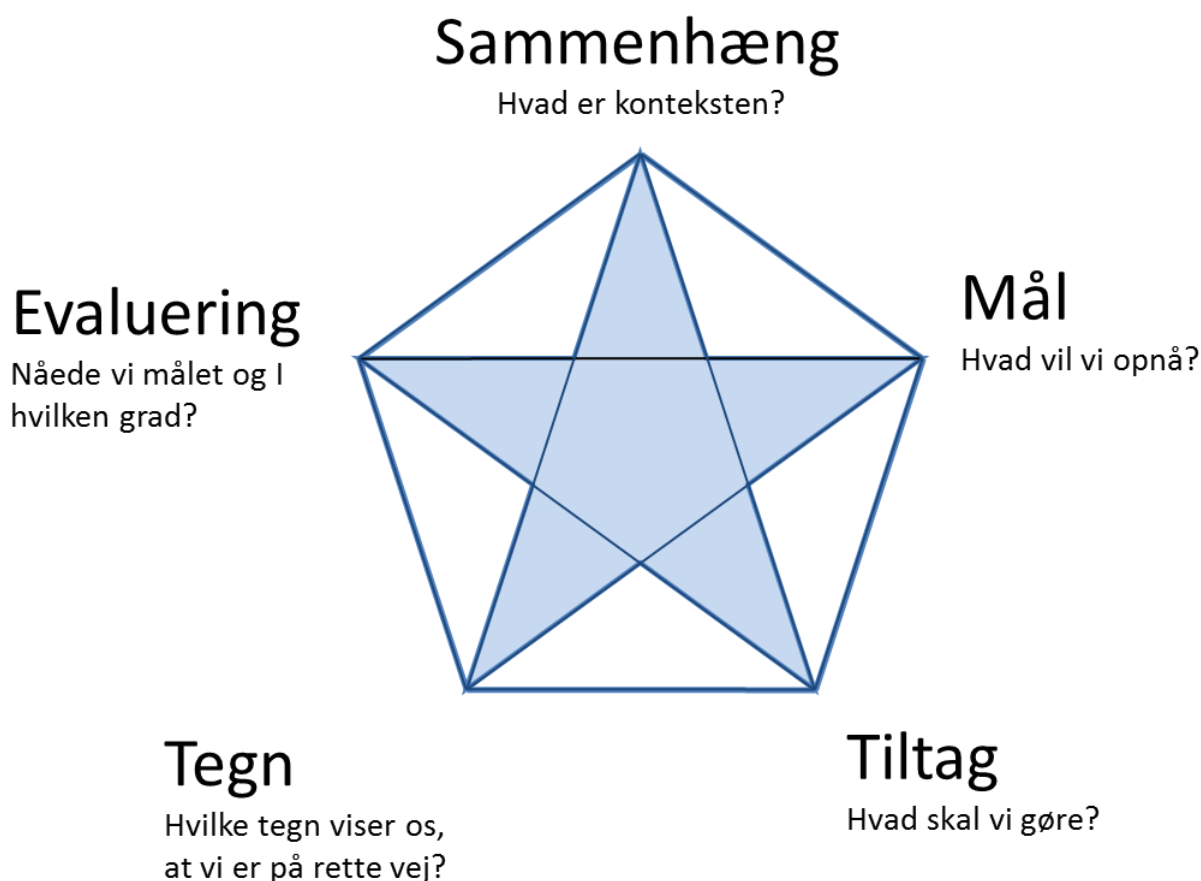
Konklusion

Den helt oplagte konklusion på denne rapport er, at eleverne i høj grad vælger Sønderborg Statsskole fordi Sønderborg Statsskole har et stærkt omdømme for et godt socialt miljø. Det gode sociale miljø er samtidig en væsentlig faktor i forhold til at skabe trivsel blandt eleverne. Mange elever anbefaler Sønderborg Statsskole til andre. Meget tyder på, at der er tale om en selvforstærkende proces med et betydeligt momentum.

Det sociale miljø er imidlertid ikke en oplagt handlingsparameter i forhold til at forbedre trivslen blandt eleverne på Sønderborg Statsskole. Når dette er tilfældet skyldes det blandt andet, at tilfredsheden med det sociale miljø i forvejen er så højt – det kan være svært at forestille sig, at det kan blive meget højere.

Hvis tolkningerne i denne rapport holder stik er der meget, der tyder på, at en fremtidig forbedringsindsats bør koncentrere sig om forhold omkring undervisningen generelt, undervisningsformerne, den faglige formidling – altså det pædagogiske arbejde, herunder måske arbejde med en anerkendende pædagogisk tilgang og en pædagogik som også medtænker den sociale dimension eksempelvis collaborative learning.

Figur 13: Indsats for bedre trivsel. SMTTE-Modellen

En mulig ramme for en fremtidig indsats kunne være SMTTE-modellen (Figur 13), som er et systemisk planlægningsværktøj, som bidrager til at sikre en kontekstuel forankring af forbedringstiltag, målrettethed, kongruens og læring.

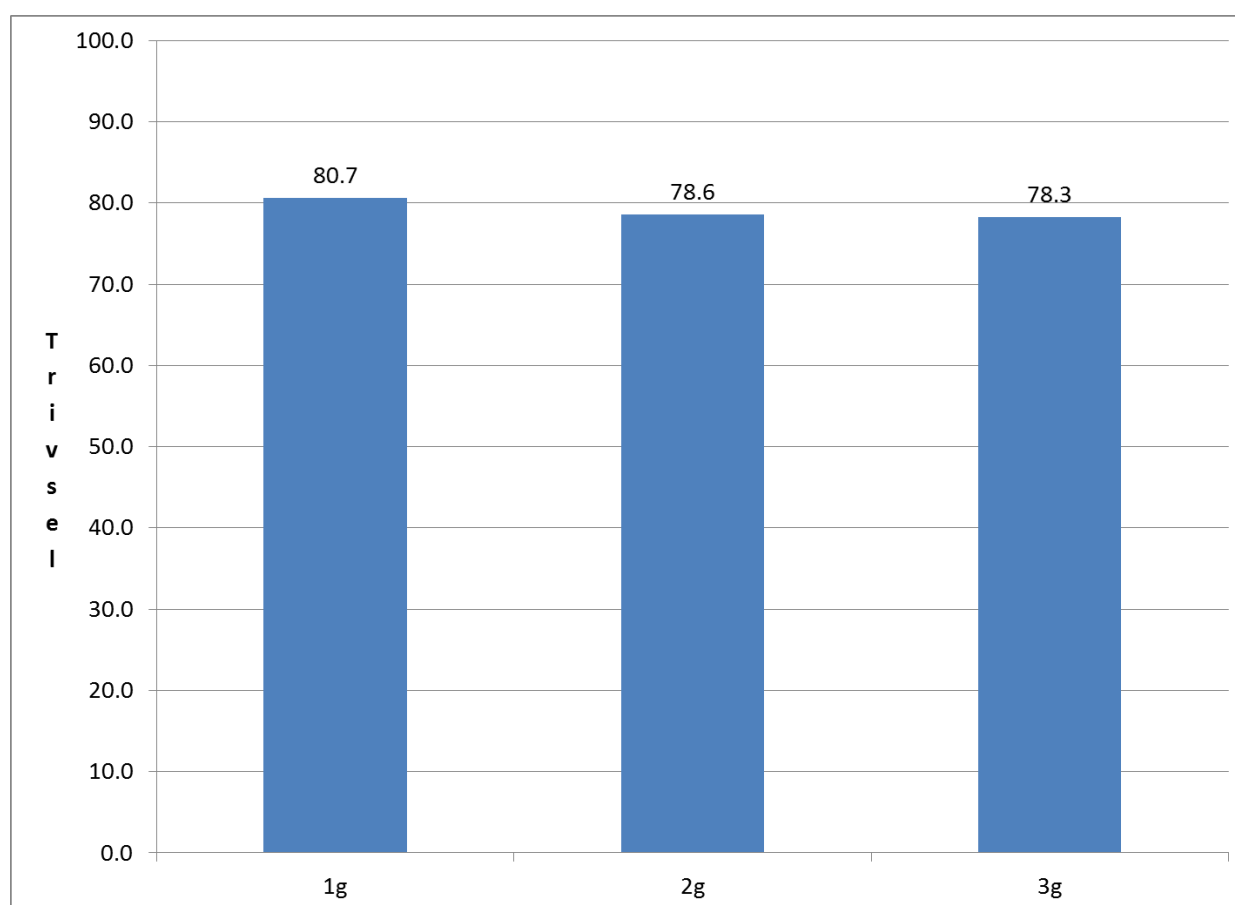
Specialanalyser

I det følgende vil resultatet af en række specialanalyser blive præsenteret. Det er tanken, at hele Elevtrivsels-projektet er et dialogbaseret eksplorativt projekt, hvor vi flere gange kan vende tilbage til de indsamlede data og foretage nye analyser og teste nye hypoteser.

Årgang og Trivsel

Der har, især i relation til STX, været talt en del om sammenhængen mellem årgang og trivsel. 2g har nogle gange været udråbt til det "vanskelige år". Spørgsmålet er, om det er muligt at spore en sådan tendens i de indsamlede data?

Figur 1A: Sammenhæng mellem årgang på STX og Trivsel

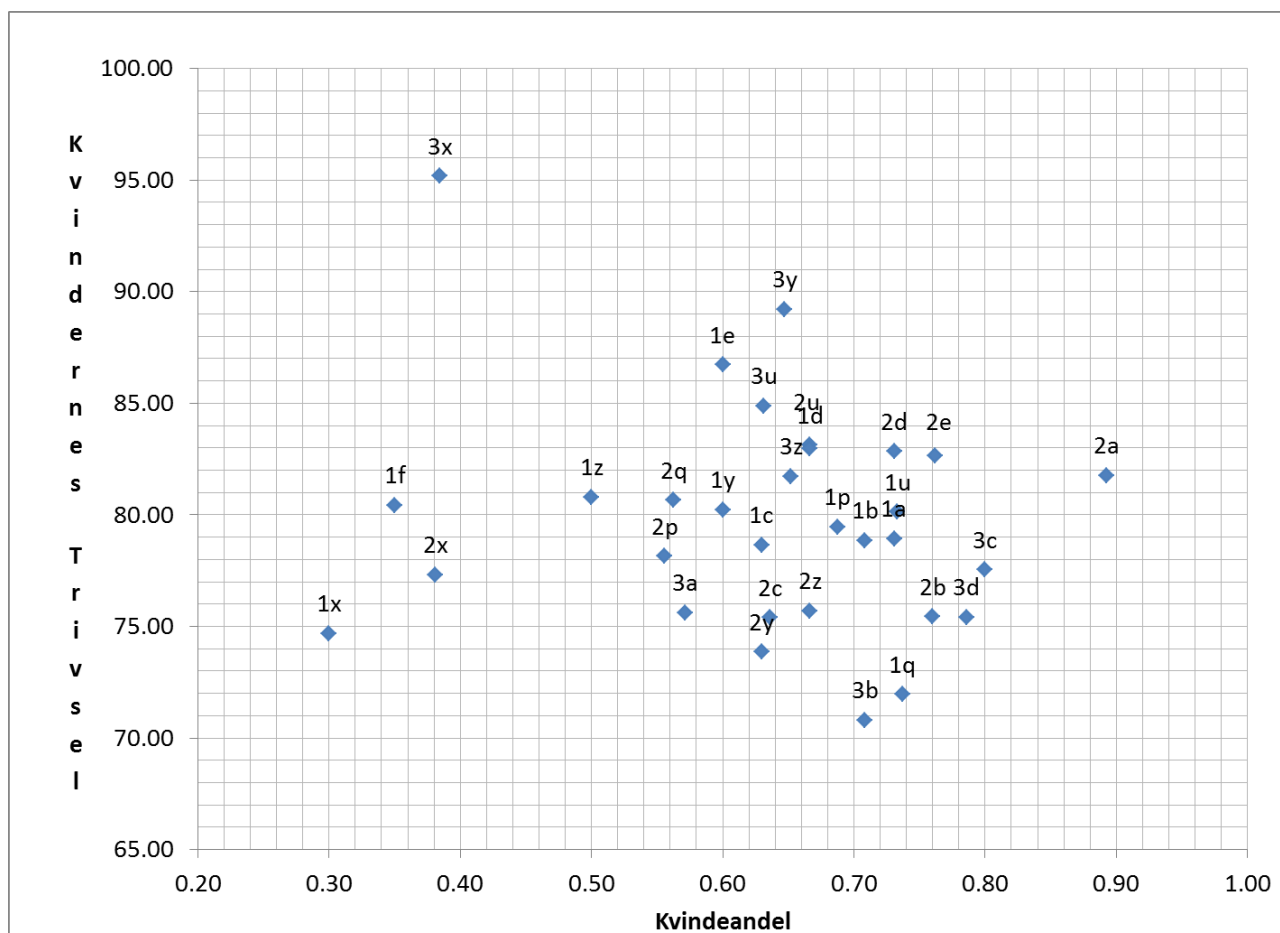

Som det ses af figur 1A kan den forventede sammenhæng mellem årgang og trivsel ikke umiddelbart bekræftes. Trivslen er noget højere i 1g end på de øvrige årgange og lavest i 3g. Der er ikke nogen stærk sammenhæng, men der er måske alligevel noget der tyder på, at trivslen falder lidt "after the honeymoon".

Trivsel og kvindeandelen i klassen

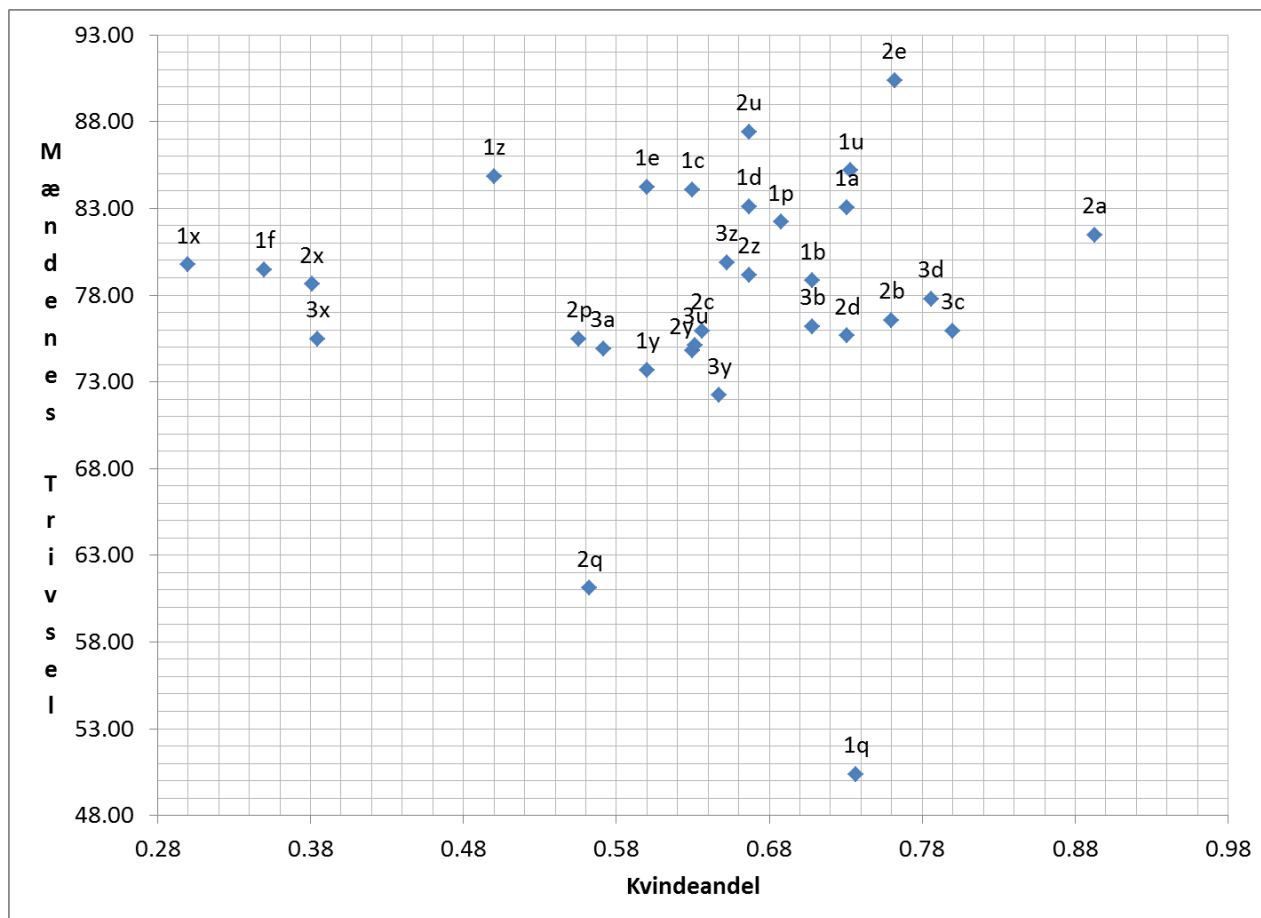
Der har også været snakket en del om, at trivslen i en klasse kan afhænge af balancen mellem kønnene i klassen. Hvordan trives eksempelvis et mindretal bestående af nogle få mænd i en klasse med mange kvinder og omvendt? For at belyse denne problemstilling er kvindeandelen i klasseren blevet beregnet (ud fra de indsamlede data) og korreleret med trivslen blandt henholdsvis mænd og kvinder. Resultaterne ses i figur 2A og 3A.

Figur 2A: Kvindeandel i klassen og kvindernes trivsel.

Af figur 2A ses, at der ikke er nogen entydig sammenhæng mellem klassens kvindeandel og kvindernes trivsel. 3x skiller sig lidt ud ved en relativt lav kvindeandel og et meget højt trivselsniveau blandt kvinderne. Kvindernes trivsel er meget lavere i 3b og 1q, hvor kvindeandelen er betydeligt større. Der er imidlertid ikke nogen entydig sammenhæng mellem kvindeandel og kvinders trivsel og en sådan har heller ikke kunnet påvises i mere avancerede statistiske analyser.

Figur 3A: Kvindeandel i klassen og mændenes trivsel.

Billedet fra før ændres ikke når vi i stedet kigger på sammenhængen mellem kvindeandel og mændenes trivsel (Tabel 3A). 2e er del klasse, hvor mændene score højest på undersøgelsens trivselsindeks. 2e er samtidig en klasse med en relativt høj kvindeandel. I 1q er kvindeandelen en anelse lavere og her finder vi den laveste trivselscore blandt klassens mænd. Trivselscoren her er så lav, at det påkalder sig en særlig opmærksomhed.

Bilagstabeller

Tabel A1: Procentvis svarfordeling og procentdifferencer.

	Helt enig	Enig	Uenig	Helt Uenig	PDI
Det er vigtigt for mig at kunne chatte, maile m.m. med mine venner/ skolekammerater, når jeg er i skole	5.4	22.1	48.2	24.3	3.7
Skolens it-udstyr fungerer godt	4.2	33.1	42.6	20.1	14.9
Der er arbejdsro i undervisningen	3.2	52.9	37.9	6.0	24.2
Der er hurtig hjælp ved problemer med skolens it-udstyr	3.8	56.2	32.5	7.5	35.0
Lærerne/underviserne giver ofte tilbagemeldinger på mine præstationer og min arbejdsindsats?	8.6	54.7	32.4	4.3	35.1
Skolen er konsekvent overfor useriøse elever/studerende	7.3	43.1	32.1	17.4	35.8
Vi har indflydelse på undervisningen	8.6	60.4	28.1	3.0	43.9
Lærerne/underviserne motiverer mig	4.0	65.2	27.6	3.2	44.8
Lærerne/underviserne er gode til at afgøre, hvornår vi skal bruge computere og internettet i undervisningen	9.8	60.0	26.2	4.0	47.5
Lærerne/underviserne er gode til at bruge computere og teknologi i undervisningen	11.0	64.2	23.1	1.8	53.9
Jeg lærer noget nyt hver dag på min uddannelse	15.7	61.8	20.8	1.8	58.4
Jeg oplever sammenhæng mellem fagene i min uddannelse	12.6	65.7	19.3	2.3	61.3
Stemningen i min klasse er præget af tolerance og respekt for hinanden	22.3	54.5	18.5	4.7	63.0
Undervisningen forbereder mig til at læse videre	18.1	63.8	17.1	1.0	65.9
Brug af computere og internettet i undervisningen forbedrer mig fagligt	24.3	57.5	16.5	1.8	67.0
Jeg har god kontakt med elever fra andre klasser/hold	26.4	54.9	15.7	3.1	68.7
Jeg kan selv finde de informationer om uddannelsen, jeg har brug for	15.6	68.0	14.9	1.5	70.3
Jeg får god information om aflysninger og ændringer af undervisningen	26.0	55.6	14.5	3.9	71.1
Ledelsen på uddannelsen tager forslag fra eleverne seriøst	11.1	73.3	13.7	1.9	72.5
Jeg er med til at skabe arbejdsro.	19.4	67.0	13.1	0.4	73.7
Lærerne/underviserne giver plads til humor i undervisningen	23.7	62.3	12.5	1.5	75.0
Jeg har adgang til det nødvendige it-udstyr, når jeg har brug for det	25.7	60.0	12.4	1.9	75.2
Jeg afleverer mine opgaver til tiden.	49.6	36.1	12.2	2.0	75.5
Lærerne/underviserne anvender opdateret viden og materialer?	18.4	71.3	9.5	0.7	81.0
Lærerne/underviserne kommer til tiden	29.5	61.1	9.2	0.1	81.6
Jeg føler mig tryk i min klasse	48.8	41.7	8.1	1.5	83.9
Jeg kan få hjælp og støtte fra mine klassekammerater	36.8	54.1	7.6	1.5	84.8
Skolen gjorde meget for at vi skulle føle os godt tilpas, da vi startede på uddannelsen	43.7	46.5	7.5	2.3	85.0
Jeg kommer til tiden	60.7	32.3	6.0	1.0	88.0
Skolen er et rart sted at være	52.6	41.4	4.4	1.6	91.3
Lærerne/underviserne overholder aftaler	31.0	64.9	3.8	0.3	92.4
Jeg har relevant undervisningsmateriale fx bøger og notater med til timerne	48.6	47.2	3.2	1.0	93.6
Jeg har god kontakt med elever fra andre klasser/hold	56.9	39.2	2.9	1.0	94.2
Lærerne/underviserne er godt forberedte	33.3	64.5	1.9	0.3	96.2
Jeg overholder aftaler med lærerne/underviserne.	62.2	36.1	1.7	0.0	96.5

Tabel A2: Erhvervsarbejdets betydning. Opinionsbalancer.

Item	I høj grad	I nogen grad	Slet ikke	Ved ikke	I alt	Opinionsbalancer
studierelevant?	5.2	17.0	48.7	29.1	100.0	-26.5
fleksibelt i forhold til skolen?	34.2	28.5	8.6	28.7	100.0	54.1
med til at strukturere din tid bedre?	11.6	32.8	17.9	37.7	100.0	26.5
positivt for din samarbejdsevne?	27.0	30.7	10.1	32.1	100.0	47.6
med til at øge dit fravær på skolen?	1.3	7.3	67.2	24.1	100.0	-58.5
med til at påvirke dine karakterer negativt?	1.6	16.6	53.2	28.6	100.0	-35.0

Tabel A3: Hvor ofte oplever du følgende? Opinionsbalancer.

Item	Altid	Ofte	Sjældent	Aldrig	I alt	Opinionsbalancer
Lærerne/underviserne koordinerer tidspunkter for opgaveafleveringer	10.6	49.6	33.1	6.7	100.0	20.4
Vi drøfter resultaterne af undervisningsevalueringer i klassen	6.6	44.2	40.5	8.8	100.0	1.5
Vi bruger skolens læringsplatform, LECTIO, i forbindelse med undervisningen	41.8	44.9	12.0	1.3	100.0	73.4
Jeg bliver forstyrret, når andre elever bruger bærbar pc i timerne	2.9	17.8	42.9	36.4	100.0	-58.7

Tabel A4: Hvor tit bruger du computeren til... Opinionsbalancer.

	Altid	Ofte	Sjældent	Aldrig	I alt	Opinionsbalancer
Hvor tit bruger du computeren til	25.5	33.2	23.0	18.2	100.0	17.5
Hvor tit bruger du computeren til	2.8	30.5	43.3	23.5	100.0	-33.4
Hvor tit bruger du computeren til	25.7	61.1	9.7	3.5	100.0	73.6
Hvor tit bruger du computeren til	26.6	54.5	14.8	4.1	100.0	62.2
Hvor tit bruger du computeren til	15.0	57.9	22.4	4.7	100.0	45.8